

รู้ไม่ทันกิเลส

พระอาจารย์สงบ มนัสสนุโต

ถาม-ตอบ ปัญหารธรรม วันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๖๐

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ถาม : เรื่อง “รู้ทันความคิด”

กราบนมัสการหลวงพ่อด้วยความเคารพ ขอบพระคุณหลวงพ่อในการตอบคำถามครั้งที่ผ่านมาระหว่างพระวินัย พระโพสธธรรมะ

หลวงพ่อ : เขาว่านะ

ถาม : ซึ่งก็เป็นเครื่องวัดในการที่ผมเลือกครูบาอาจารย์ได้เลย ผมรู้สึกว่าชีวิตนี้มีค่ามาก และได้ชีวิตคืนมา แต่ทั้งนี้เมื่อปฏิบัติต่อมา จึงขออนุญาตเรียนถามหลวงพ่อ

๑. แนวทางการปฏิบัติก่อนหน้านี้ผมปฏิบัติด้วยการรู้ทันความคิด (ดูจิต) หลงก็รู้ มีสติอยู่กับชีวิตประจำวัน บางครั้งทำความรู้สึกตัวให้ตื่นอยู่ตลอดเวลา ทำบ่อยๆ ก็เกิดความรู้แปลกๆ รู้เห็นความคิดคนอื่น ทักคนอื่นได้ แก่ปมในใจเขาได้ ทำไปไม่นาน ความรู้นี้ก็เสื่อมไป ปัจจุบันผมเปลี่ยนมาอยู่กับพุทโธฯ เห็นได้ชัดว่าใจมันหวั่นไหวน้อยลง สามารถสงบใจเข้ามาและแก้ไขตัวเองได้ดีขึ้น จึงอยากทราบว่าแนวทางปฏิบัติที่ผมทำเมื่อก่อนรู้ทันความคิด และรู้ทันความคิด เข้าถึงมรรคผลได้จริงไหม หรือที่ไม่ได้ผลเป็นเพียงแต่ผมทำไม่จริงและไม่ถูกจริต

๒. การที่ผมไปทักหรือไปแก้คนอื่น แม้เขาจะบรรเทาทุกข์ได้ แต่เหมือนยังเวียนในโลก อยู่ในกระทะขนมครกเดียวกัน แค่งงเขาจากหลุมหนึ่งไปสู่หลุมหนึ่ง ก็ยังวนกันใหม่ในกระทะ ลูกเดิม ต่างคนต่างก็ไม่เคยออกจากกระทะ ผมจึงเลิกทิ้งไปเลย อันนี้เห็นควรอย่างไรครับ

๓. แนวทางปฏิบัติเดิมส่งมาเพื่อพระอาจารย์พิจารณาครับ โดยเฉพาะในเว็บไซต์เนาะ

ตอบ : อันนี้เดี๋ยวเราให้เจ้าหน้าที่เขาดู เพราะเราเอง เราเข้าไม่เป็นหรอก เพราะเราไม่เคยยุ่งเรื่องนี้เลย อันนี้เขาถามตั้งแต่เริ่มต้นไง เริ่มต้นที่บอกว่าเขาเขียนมาตั้งแต่ต้น ขอบพระคุณหลวงพ่อกับที่ตอบคำถามครั้งที่ผ่านมาระหว่างเรื่องพระวินัย เพราะเขาว่ามีพระไปโพสต์ธรรมะแล้วเขาไปศึกษานั่นนะ

ศึกษาก็ส่วนศึกษา ส่วนของเรา เราก็ศึกษานะ เราอยู่กับครูบาอาจารย์มา เราพยายามแบบอ่อนน้อมถ่อมตน คือพยายามจะทำความใกล้ชิด คือพยายามทำข้าววัตร เราพยายามทำข้าววัตรนะ ไปอยู่กับครูบาอาจารย์องค์ใดก็ได้แล้วแต่ เราก็มีวาสนานะ ตั้งแต่สมัยหลวงปู่ฝั้นท่านเสียชีวิตใหม่ๆ เวลางานศพหลวงปู่ฝั้น หลวงปู่วัน หลวงปู่จวน ครูบาอาจารย์ หลวงปู่อ่อน หลวงปู่บัวพา หลวงปู่ก็แล้วแต่ เราได้สงฆ์ท่านทั้งนั้น เพราะตอนที่มาช่วยงาน เราอยู่หน้าที่ต้มน้ำร้อน ต้มน้ำร้อนมันต้องเอาน้ำร้อนไปส่ง อย่างครูบาอาจารย์เราได้ดูหลัง ได้ชัดหลัง ได้สงฆ์มาทั้งนั้น แล้วเราสงฆ์ครูบาอาจารย์ ทำความคุ้นเคยกับท่าน

แล้วพอตกกลางคืน เรานวดเส้นไม่เป็นนะ เรามันฝึกหัด แต่แบบว่าความสามารถไม่ถึง แต่! แต่กลางคืนเขาจะมีนวดเส้นถวายครูบาอาจารย์ เราก็ไปนวดกับเขา เราไม่เป็นหรอก แต่เราก็ไปคลำๆ กับเขานั้นนะ คลำๆ กับเขาเพื่อความใกล้ชิด เพื่อความคุ้นเคย แล้วเดี๋ยวนี้เวลาที่ตอบปัญหาอยู่ ตอบปัญหาอยู่นี้ก็ประสบการณ์อันนั้น

ครูบาอาจารย์นะ เราเคยนะ เราเคยไปอยู่สมัยนั้น หลวงปู่สุวัจน์ หลวงปู่สุวัจน์เราก็ไปสงฆ์ท่าน แล้วก็มานวดเส้นท่าน แล้วท่านถามว่า “หงบ เอ็งมาจากไหน” เวลาเราเที่ยววัดคงค์อยู่ ส่วนใหญ่เราจะบอกว่า เรามาจากจังหวัดราชบุรี เราจะไม่บอกว่ามาจากไหน เราจะบอกว่ามาจากจังหวัดราชบุรี พอบอกมาจากจังหวัดราชบุรีนะ ท่านบอกเลย เออ! สมัยท่านไปภูเก็ทท่านเดินทางรถไฟไป มันทุกสถานีเลย บ้านเราทั้งนั้น

ท่านบอกเลยนะ เวลาเดินผ่านไป ไปปักกลดตอนกลางคืน ต้องพักนอนใช่ไหม ท่านไปภูเก็ท ท่านเดินไปนะ แล้วโยมเขามาคุยธรรมะด้วย ท่านก็เทศน์ ท่านแสดงธรรม สุดท้ายแล้ว

โยมเขาถามว่า “ท่านอาจารย์จะไปไหน” “จะไปภูเก็ต” “ทำไมท่านอาจารย์ไม่ขึ้นรถไฟล่ะ” ท่านก็เฉย แล้วก็เดินผ่านไป รุ่งขึ้นไปอีก ทุกสถานีเลยถามว่า “จะไปไหน” “จะไปภูเก็ต” “ทำไมไม่ขึ้นรถไฟล่ะ” แล้วก็เฉย ท่านก็เดินต่อไป แล้วท่านก็พูดกับเราใจ “มันไม่ซื้อตั๋วให้สักใบ มันมีแต่ถาม มีแต่ถาม เดินไปถึงภูเก็ต ถามทั้งตลอดทางเลย”

มันน่าอายไหม มันน่าอายเนาะ มันบ้านเราด้วย มันน่าอาย แต่มันเห็นว่าท่านเคร่งมั่ง ก็ไม่กล้าถามใจ “ท่านอาจารย์จะไปไหน” “จะไปภูเก็ต” “แล้วทำไมไม่ขึ้นรถไฟล่ะ” ท่านก็ไม่พูดว่าท่านไม่มีเงินใจ เพราะท่านไม่มีเงิน ไม่มีอะไรทั้งสิ้น ท่านเดินมาตัวเปล่า “ท่านอาจารย์ไม่ขึ้นรถไฟล่ะ” **คนที่มีคุณธรรม คนที่จิตใจที่ท่านซื้อสัตย์ ท่านไม่พูด ไม่พูดเคาะ ไม่พูดเผด็จ เพื่อจะได้มาด้วยลาภ ด้วยลาภนะ ด้วยตัวรถไฟที่ตัวเองจะไม่ต้องเดินเหนื่อยยากไปเป็นเดือนๆ ท่านยังไม่เอ่ยปากเลย เราเคารพครูบา-อาจารย์ที่เป็นจริง**

“ท่านอาจารย์จะไปไหนล่ะ” “จะไปภูเก็ต” “ทำไมท่านอาจารย์ไม่ขึ้นรถไฟล่ะ” ท่านก็เฉย แต่ในใจนะ ทำไมเอ็งไม่ซื้อตั๋วให้เราล่ะ ทำไมเอ็งไม่ซื้อตั๋วล่ะ มันไม่มีเงินซื้อตั๋ว ถามทุกคนเลย แต่ไม่มีใครซื้อตั๋วให้สักใบ ท่านบอกท่านเดินถึงภูเก็ตเลย นี่หลวงปู่สุวัจน์ ท่านพูดกับเราเอง เราเป็นคนไปสร่งน้ำ เป็นคนนวดเส้น

เราจะบอกว่า ที่ว่าการศึกษาๆ เราก็ศึกษา เพราะสมัยเราบวชใหม่ๆ นะ เราหิวเรากระหายมาก เราอยากหาครูบาอาจารย์ที่ชี้ทางได้ เราอยากหาครูบาอาจารย์ที่บอกเส้นทางได้ แล้วบวชใหม่ๆ นะ ด้วยสายตาของปุณฺณนะ เราก็หาเจอครูบาอาจารย์ไปไหนมาสามวาสองศอก ถามเรื่องหนึ่ง ตอบไปอีกเรื่องหนึ่ง แล้วเวลาตอบแล้วเราก็มีวุฒิกาวะก็ดันเขื่อนะ ใครตอบอะไรมาอู้ฮู! มันมหัศจรรย์ไปหมดเลยนะ แล้วพอปฏิบัติไปมันไม่ใช่ทางเลย

แล้วพอสุดท้ายพอไปเจอหลวงปู่จวน หลวงปู่จวนตอบถูกครั้งแรกใจ “อวิชชาอย่างหยาบของท่านสงบตัวลง อวิชชาในใจของท่านอีกมหาศาลเลย ยิ่งอวิชชาอย่างละเอียด

นะ ไอ้โฮ! มันครอบงำท่านเต็มหัวใจเลย” ไอ้โฮ! พุดไม่ออกเลยนะ ไม่มีใครพุดอย่างนี้เลย นี่
ไฉน เวลาแสวงหาครูบาอาจารย์

เวลาเราแสวงหาครูบาอาจารย์ที่ท่านไม่เป็นจริง เราก็ไม่มีวุฒิภาวะไปรู้หรือกว่าท่าน
จริงหรือไม่จริง ไม่รู้หรือ แต่เรายังภาวนาขึ้นมามันมีปัญหาไปเรื่อย มีปัญหา มันมีความขัดแย้ง
ในใจไปเรื่อย แล้วใครก็แก้ไม่ได้ แต่พอไปเจอคนที่แก้ได้ “เอ้อ! มันต้องอย่างนี้สิ” พออย่างนี้สิ
แล้วมันหายสงสัยไฉน พอหายสงสัย คนที่หายสงสัย ทำอะไรแล้วมันก็ตั้งใจใหม่ คนที่หาย
สงสัย ทำแล้วมันก็มั่นคงใจใหม่ พุดถึงว่าแสวงหาครูบาอาจารย์นะ

เราแสวงหาครูบาอาจารย์มามาก เราถึงนั่งพุดอยู่นี่ไฉน ไอ้ที่นั่งพุดอยู่นี่ นั่งพุดอยู่นี้ก็
เพราะว่าสงสัยไฉน เราเองทุกข์มาก่อน เราเองแสวงหามาก แล้วก็โดนหลอกมาเยอะ ไอ้คำว่า
“โดนหลอกมาเยอะๆ” เราไม่อยากเอ่ยชื่อพระที่หลอก พระที่หลอกยังอยู่ในสังคมปัจจุบันนี้
เยอะแยะ ไอ้พระที่หลอกๆ พระที่หลอกเพราะอะไร พระที่หลอกมันบอกเส้นทางแล้ว พอเราไป
แล้วมันหลงทางทั้งนั้น

พอเรามาถูกทาง คนที่มาถูกทางแล้วมันถึงจะรู้ว่าเส้นทางที่เดินมาไม่ใช่ คนที่ยังไม่เคย
เดินเส้นทางถูกทางมันก็เดินไปตามเส้นทางนั้น เพราะมันไม่มีเส้นทางที่จะไป แต่พอมันเดินถูก
ทาง ไอ้เส้นทางที่มันเดินมามันผิด มันรู้ชัดเจนเลย รู้ชัดเจนแล้วแสดงว่าเขาก็ไม่รู้จริงไฉน เขาก็
โกหกไฉน แล้วเขาก็ยังพุดเดิมๆ อยู่อย่างนั้น แล้วคนก็ยังเชื่อ

เมื่อก่อนเราเชื่อ เดียวนี้ไม่เชื่อ ไม่เชื่อ พอไม่เชื่อแล้ว เวลาเทศน์ทุกเช้าเลย กาลาม
สูตรๆ กาลามสูตรเขาไม่ให้เชื่อนะ ไม่ให้เชื่อว่าอาจารย์เราพุด ไม่ให้เชื่อว่ามันน่าจะเป็นไปได้
มันต้องพยายามประพฤติปฏิบัติขึ้นมาให้มันเป็นความจริงในใจขึ้นมา ความจริงในใจของเรา
กับคำบอกนั้นถ้ามันตรงกัน ไฉน แล้วถ้าใช่แล้วเราไม่ต้องถามใครเลย

นี่พุดถึงว่า “เขาพุดถึงที่เขาขอบคุณ ที่ว่าเขาเคยปฏิบัติแนวทางนี้ แล้วสุดท้ายแล้ว
เริ่มต้นเขาอุตุนิยมมาก่อน พออุตุนิยมมาก่อนมันไม่มีทางไป” ก็ปฏิบัติตามพระโพสดีธรรมะไฉน แล้ว

พระโพสดีธรรมะมา แล้วเขาถามปัญหาเรา เราก็พูดถึงเรื่องวินัย เราไม่ได้พูดถึงใครทั้งสิ้น เราพูดถึงเรื่องวินัย เรื่องวินัย คุณสิ อย่างที่ว่าหลวงปู่สุวัจน์ เราไปจับเส้นท่านเอง “ไอ้หงบ มึงมาจากไหน”

“จังหวัดราชบุรี”

“อ้อ! ราชบุรี เราเคยเดินผ่านไป ทุกสถานีเลย มันถามว่าทำไมไม่ขึ้นรถๆ มันไม่เคยซื้อตั๋วให้สักใบหนึ่ง”

ไอ้โฮ! หน้านี้มันเลยเรา แต่! แต่ทำไมท่านพูดกับเราล่ะ ท่านพูดกับเราเพราะท่านเห็นความจริงใจใจ ความจริงใจ ความจริงจัง ความใฝ่รู้ของคน ครูบาอาจารย์ที่ท่านสอนท่านก็ต้องดูคน เราไปด้วยหัวใจที่มันโหยหา แล้วท่านเองท่านก็ดูแล นี่พูดถึงว่าหัวใจที่ท่านเป็นธรรม ถ้าหัวใจที่เป็นธรรมนะ ท่านพูดด้วยตรงไปตรงมา สะอาดบริสุทธิ์ แล้วสะอาดบริสุทธิ์นะ แล้วถ้าเรามีความเพียร มีความวิริยะ มีความอดุสาหะ ให้ทำได้อย่างนั้นนะ ไอ้โฮ! มันเข้ากันทั้งหมดล่ะ

นี่พูดถึงว่า เราพูดถึงวินัย ถ้าวินัยนะ ถ้าคนที่มีสัตย์ เขาไม่มีหน้าไหว้หลังหลอก ไม่มีลบลมคมใน ไม่มีเล่ห์เหลี่ยม เวลาพูดไม่มีหрок พูดโดยสัจจะโดยความจริง นี่พูดถึงถ้าครูบาอาจารย์ที่เป็นจริง ถ้าท่านไม่เป็นจริงนะ เพราะอะไร เพราะเขาก็ยังวันนี้พูดอย่างหนึ่ง พอพรุ่งนี้พูดอีกอย่างหนึ่ง พอต่อไปพูดอีกอย่างหนึ่ง แล้วพอมารวมแล้วไม่รู้ว่่าอันไหนจริงอันไหนปลอมจนตัวเองก็เชื่อคำพูดตัวเองเพราะว่ามันไม่มีจุดยืนใจ นี่พูดถึงว่าพระที่ไม่มีหลัก ถ้าพระไม่มีหลักก็พูดเหลวไหล

แต่พระที่มีหลักนะ คุณสิ เราจะยกหลวงตาประจำ ไปพึ่งเทศน์หลวงตานะ ไอ้หมูสองตัวนั้น ก็ร้อยรอบก็ไอ้หมูสองตัวนั้น แล้วก็พูดอย่างนั้นนะ พูดเมื่อไหร่ก็ไอ้หมูสองตัวนั้น เวลาท่านพูดตอนช่วงทำยาๆ ชีวิตท่านนะ ท่านจะพูดถึงไอ้หมูสองตัวนั้นบ่อยๆ เลย ไอ้หมูที่หนองผิอ ที่ว่าเวลามันรังแกกัน มันแย่งอาหารกัน

แล้วหลวงปู่มันท่านก็พูดกับหลวงตา เพราะหลวงตาท่านเป็นพระอุปัชฌาย์จริงๆ แล้วท่านจะสอนหลวงตานั่นนะ “ดูสิ แม้แต่หมูมันไม่มีเครื่องมือ เครื่องมือ ไม่เหมือนชาวนา ชาวนายังมีคราดมีไถ หมูมันมีแต่ปาก มันยังใช้ปากคุนๆ เพื่อจะหาอาหารของมันนะ มันไม่ต้องมีเครื่องมือเลย มันยังหาเลี้ยงชีพได้” ท่านพูดเป็นคติธรรมนะ ถ้าประสาเรา ท่านพูดเห็นหลวงตา ว่าอย่างนั้นเถอะ หลวงตาเลยเอาเท้าไปเหย่มันไง

“ทำไมไปทำมันล่ะ”

อ้าว! ก็มันเก่งนัก ให้ท่านโดนเห็นใบ สูดทำยนะ ท่านจะพูดถึงไอ้หมูสองตัว พูดประจำ แต่เราจะยกให้เห็นว่า พูดที่ไรมันก็เหมือนเดิม เหมือนเดิม ไม่มีตัดไม่มีแต่ง ไม่มีพูดให้ผิดเพี้ยนไปจากความเป็นจริง **คนที่มีศีลมีสัตย์เขาพูดแล้วตรงต่อธรรม มันตรงไปตรงมา ไม่มีลบลมคมใน คนที่มีสัตย์ เราหาครูบา-อาจารย์อย่างนี้ เราหาครูบาอาจารย์ที่พูดด้วยความสัตย์ พูดด้วยความจริง พูดด้วยคุณธรรม ถ้าหาอาจารย์อย่างนี้ แต่มันเป็นประสาเรามันก็หาได้ยาก**

หลวงตาท่านบอกว่า “แก้วแหวนเงินทองว่าหายากๆ ดูสิ มันมีอยู่เกลื่อนไปหมดเลย อยู่ตามนิ้วคน ตามคอคน แต่คนที่มีคุณธรรมหาจนตาย หายากกว่าแก้วแหวนเงินทอง” แก้วแหวนเงินทองเราไม่มี แต่แหวนในมือคนเยอะเยอะ สร้อยในคอคนเยอะเยอะไปหมด มันมีอยู่เกลื่อนไปหมด ทั้งๆ ที่ว่าของหายากมันก็ยังเยอะเยอะไป แต่ครูบาอาจารย์หาจริงๆ หายาก

พูดถึงว่าเขาเคยเลือกแนวทางปฏิบัติไง แล้วปฏิบัติแล้วมันผิดพลาดมา เขาก็กลับมาใ้ฉันกลับมาอย่างหนึ่ง ฉะนั้น มาสู่ที่คำถาม

“๑. แนวทางปฏิบัติก่อนหน้านี้ ผมปฏิบัติด้วยการรู้ทันความคิด (ดูจิต) หลงก็รู้ มีสติ รู้อยู่กับชีวิตประจำวัน บางครั้งทำความรู้สึกให้ตื่นตัวอยู่ตลอดเวลา ทำบ่อยๆ ก็เกิดความรู้สึกที่แปลกๆ รู้เห็นความคิดของคน ทักทายคนอื่นได้ แก้ไขปมในใจเขาได้ ทำไปไม่นานความรู้นี้ก็เสื่อม”

เสื่อมสิ เสื่อมเพราะมันส่งออกใจ ในการประพฤติปฏิบัติของเรา การประพฤติปฏิบัติของเรา เราหาหัวใจของเราใจ ถ้าเราหาหัวใจของเราด้วยปัญญาอบรมสมาธิ การที่ใช้สติตามความคิดของตนไป พอตตามความคิดของตนไป ถ้ามันมีสติขึ้นมา ความคิดด้วยปัญญามันก็จะเท่าทันความคิดที่เป็นสังขาร ความคิดที่เป็นสัญญาที่มันคิดขึ้นมาโดยสัญชาตญาณ แต่เรามีสติมีปัญญา เขาเรียกปัญญาอบรมสมาธิ

ถ้าเป็นปัญญาอบรมสมาธิ เวลาปัญญาอบรมสมาธิพอมันหยุดนะ พอมันหยุดขึ้นมา มันก็คิดใหม่ คิดใหม่เราก็ใช้ปัญญาต่อเนื่องไป หรือไม่เราก็กลับมาพุทโธ เพราะเราทำเพื่ออะไรล่ะ เพราะทำเพื่อให้จิตสงบไป เวลาเราทำ เราทำเพื่อตัวของเราใจ แต่พอเวลาทำขึ้นไปแล้วมันไปรู้ไปรู้อะไรถึงความรู้สึกของคนอื่น ถ้าไปรู้ถึงความรู้สึกของคนอื่นนะ ถ้ามีครูบาอาจารย์อยู่นะ ท่านจะคอยยับยั้งเลย เพราะความรู้สึกของคนอื่นนะ

ดูสิ เวลาที่เราพูดบ่อย เพราะหลงตาท่านเล่าให้ฟังว่าหลงปุขาวใช่ไหม หลงปุขาวหรือหลงปุขาวที่ว่าจะไปคารวะหลวงปู่มั่น “เอ! ท่านหลวงปู่มั่นจะรู้ความคิดเราหรือเปล่า ท่านหลวงปู่มั่นจะรู้ความคิดเราหรือเปล่า” เวลาไปกราบท่าน “ใจของตนล่ะไม่ดู จะให้คนอื่นมาดูใจของตน” ใจของตน ตนเองต้องดูสิ ตนเองต้องรักษาสี ความคิดเรา เราให้เท่าทันความคิดเราสิ ใช้นี่บอกความคิดเราคนอื่นจะรู้หรือเปล่าๆ ท่านยังคอยเตือนๆ ครูบาอาจารย์ที่เป็นธรรมนะ ท่านจะคอยเตือน

ไฉนมันเรื่องไร้สาระไฉนเรื่องที่ว่า ความคิดของคนอื่นเราจะไปรู้ รู้ไม่รู้ก็ความคิดของเขา ความทุกข์ในใจของเราสำคัญมากนะ ที่เรามาค้นคว้ามาค้นหากัน เราก็จะมาค้นหาหัวใจของเรา เราจะมาแก้ไขกิเลสในใจของเรา เราจะมาดับทุกข์ในใจของเราใจ ในใจของคนอื่นจะไปดับทุกข์ให้เขา ใจของใครเราร้อน เทียวจะไปดับไฟในใจของเขา ใจของตนปล่อยให้ไฟมันลุกโชนอยู่นั่นนะ ใจไฟในใจของตนนั่นนะ

ธรรมชาติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ปัจจัยที่ตั้ง สันติภูมิโก เขามาดับไฟในใจของตนก่อน พอดับไฟในใจของตนก่อนแล้ว เห็นไหม เราดับแล้ว เราได้แล้ว วิธีการดับไฟนั้นนะถ้าใครมาปรึกษาเรา เราจะบอกวิธีการดับไฟให้คนอื่นเขาบ้าง เพราะอะไร เพราะเราดับไฟในใจเราได้แล้ว ในใจของเราเราดับไฟในใจของเราไม่ได้ เราเที่ยวไปบอกเขาให้ดับไฟในใจๆ ไปบอกเขาเราเองยังดับไม่ได้แล้วไปบอกเขาได้อย่างไร เพราะเราไม่รู้วิธี

นี่ก็เหมือนกัน ที่บอกว่า “พอมันทำไปๆ แล้วไปรู้ถึงความรู้สึกของคนอื่น”

จะไปรู้ถึงความรู้สึกของคนอื่น สาธุ มันก็เรื่องของเขา ถ้าเราหักห้ามใจของเราได้ เราไม่ส่งออก พอไม่ส่งออกมันก็ไม่เสียพลังงานออกไป เราส่งออกแล้วเสียพลังงานออกไป มันเป็นเรื่องอะไร พูดถึงว่าคนที่ปฏิบัตินะ อันนี้มันก็อยู่ที่วุฒิภาวะ อยู่ที่พันธุกรรมของจิต ถ้าพันธุกรรมของจิตที่นักปฏิบัตินะ ดุสิ เวลาเราอยู่กับครูบาอาจารย์ ครูบาอาจารย์ท่านจะให้ต่างคนต่างปฏิบัติ แล้วถ้าคุยกันทางโลก ท่านจะเข็ดมาก

ฉะนั้น เวลาพระสมัอยู่ด้วยหลวงตามะ ถ้าเห็นท่านเดินมา แดกเลย วงแตกหมดนี่ละ คือท่านไม่ให้สูมหั่ว การสูมหั่วคือนินทาภาเล แต่ถ้ามันเป็น**ธมมสากัจจา** **เอตมมมงคลมุตตม** การสนทนาธรรม การสนทนาธรรมมันก็สนทนากลางคืนก็ได้ สนทนากันตัวต่อตัวก็ได้ การสนทนาไม่ต้องมาสูมหั่วกันอย่างนั้นหรอก การสูมหั่วกันมันมีแต่นินทา ตีรัจฉานวิชา วิชาเรื่องโลกๆ ไปอยู่ที่ไหนมาเห็นการกสิกรรม การทำอาชีพแล้วก็เที่ยวมาคุยอวดกันว่าที่นั่นเป็นอย่างนั้น ที่นี้เป็นอย่างนี้ ใ้ นั่นเป็นประสบการณ์ชีวิต มันเป็นเรื่องจริง เห็นไหม ท่านถึงไม่ให้สูมหั่วคุยกันไง

นี่ก็เหมือนกัน เวลาครูบาอาจารย์ที่ท่านปฏิบัตินะ ต่างคนต่างอยู่ แล้วยิ่งใครรักษาอายตนะ รักษาหัวใจของตนได้ ท่านยิ่งชื่นชมคนนั้นไง เวลาการก้าว การเดิน การเหยียด การคู้ ต้องมีสติสัมปชัญญะตลอด เวลาเขาทำ เขาทำกันอย่างนั้นไง พูดถึงวงกรรมฐาน ถ้าวงกรรมฐาน โดยพื้นฐาน โดยเบสิกเขาไม่ให้ยุ่งกับใครอยู่แล้ว

ในการปฏิบัติ ในความจำเป็นของโลก เราอยู่กับโลกใช่ไหม ถ้าคนทำหน้าที่การงาน เราก็คุยกันเรื่องงาน เวลาคุยกันเรื่องงาน เราปฏิสังขาร เราคุยกันแบบว่าไม่ให้คนเขามองว่าเป็นการเยอหยิ่งเท่านั้นเอง แต่จริงๆ แล้วเวลาพูดไปแล้ว พอพูดจบแล้วมันก็มาวิตกวิจารณ์แล้วที่พูดไปนั้นมันถูกหรือมันผิด พูดไปแล้วดีหรือไม่ดี ไม่มีประโยชน์เลย มีแต่โทษ เวลาพูดก็ส่งออกพูดเสร็จแล้วก็ไปเก็บเอาอารมณ์มาบั่นทอนความมั่นคงของใจ มันมีอะไรเป็นประโยชน์ไม่เห็นมีอะไรเป็นประโยชน์เลย

แต่ถ้ามันเป็นทางโลก เราอยู่กับทางโลก นั่นอีกเรื่องหนึ่งนะ เรื่องหนึ่งหมายความว่า ปฏิสังขาร เราก็หักทลายกันโดยที่ให้เราอยู่ในสังคัมได้ แต่อยู่ในสังคัมได้เราต้องมีสติด้วยใช่ไหม สติมีปัญญาเท่าทันเราว่าเราไม่ส่งออกไป ถ้ามันส่งออกไป เวลาเราปฏิบัติ เราใช้ปัญญาอบรมสมาธิ ว่าการดูจิตๆ การดูจิตโดยที่มีสติปัญญาเป็นปัญญาอบรมสมาธิ ถ้าปัญญาอบรมสมาธิมันรู้เท่าทันกิเลสไง ถ้ารู้เท่าทันกิเลส เห็นไหม ถ้ามันสงบมันก็สงบโดยมาพักใจ มาค้นหาหัวใจของตน แล้วก็ฝึกหัดให้มันมั่นคงขึ้น ฝึกหัดให้มันดีขึ้น

แล้วที่บอกว่า “พอรู้ความคิดของคนอื่นแล้วไปแก้ไขปมในใจของเขา ทำไปไม่นาน ความรู้นี้ก็เสื่อมไป”

มันเสื่อม โดยธรรมชาติของสมาธินี้ก็เหมือนกัน มันเจริญแล้วเสื่อมๆ เวลามันเจริญมันเจริญแสนยาก เวลามันเสื่อมแสนง่าย แต่เวลามันเจริญทำได้ยากมากกว่ามันจะเจริญ แล้วมันเสื่อมละ ฉะนั้น คนเราเคยเจริญแล้วเสื่อมมันจะรักษาใจ

หลวงตาท่านบอกว่า “คนที่ไม่เคยทำสมาธิได้เลยก็ไม่รู้จักสมาธิ คนที่ทำสมาธิได้แล้วเสื่อมไป เหมือนเศรษฐีล้มละลาย คนที่ไม่เคยเป็นเศรษฐีนะเขาได้ห้ำได้ดิบ เขาหาเงินหาทองมาเขาก็พอใจในเงินทองของเขา นะ แต่เศรษฐีล้มละลายได้มาห้ำแสน ห้ำล้าน มันยังไม่พอใจเลย เพราะมันเคยเป็นเศรษฐีมีเงินมหาศาล คนที่เป็นเศรษฐีแล้วล้มละลายเวลาจะหาเงินหาทองมาทุกข์ยากมาก”

นี่ไง พอมันเสื่อมไปๆ เพราะคำว่า “มันเสื่อมไป” ครูบา-อาจารย์ที่ท่านปฏิบัติท่านถึง
 ห่วงตรงนี้ไง ท่านห่วงตรงนี้ถึงมีข้อวัตรปฏิบัติใหม่ๆ ให้แยกกัน อย่าเข้าไปกวนกัน เพราะกวน
 กัน เพราะมันเจริญมันเจริญแสนยาก แต่เสื่อมโคตรง่ายเลย ไม่ต้องทำอะไรมันก็เสื่อม โดย
 ธรรมชาติมันเสื่อมอยู่แล้ว

สรรพสิ่งในโลกนี้เป็นอนิจจัง ไม่มีสิ่งใดจะคงที่ ดีคงที่ เว้นไว้แต่อกุปปธรรม
 โสดาบัน สกิทาคามี อนาคามี พระอรหันต์ไม่มีวันเสื่อม คงที่ตายตัว แต่ถ้ามันยังไม่
 เป็นไป เจริญแล้วเสื่อมๆ เพราะเป็นอนิจจังทั้งนั้น โดยธรรมชาติมันเสื่อมในตัวมันเองอยู่แล้วๆ
 แต่ครูบาอาจารย์ที่เป็นธรรมนะ ท่านถึงบอกว่าธรรมทั้งหลายมาแต่เหตุใช้ใหม่ เราก็
 ฝึกหัดสติใช้ใหม่ ถ้าคนที่หายใจเข้านึกพุท หายใจออกนึกโธ ก็อยู่กับพุทโธของเราไป
 เรื่อยไป การที่อยู่กับพุท อยู่กับโธ หายใจเรื่อยไปนั่นคือเหตุ เหตุคือรักษาใจให้มันคง
 ขึ้น รักษาใจไม่ให้เสื่อม

ธรรมชาติมันจะเสื่อม แต่เรารักษาไว้ มันก็เสื่อม ต้องเสื่อมแน่นอน ถ้ามันไม่เสื่อม
 สมานไม่เสื่อมเลย สมานคงที่ สมานมันไม่ใช่วัตถุธาตุ สมานมันเกิดจากจิต เกิดจากการบริกรรม
 เกิดจากสติปัญญา โดยมันเป็นนามธรรม มันเจริญแล้วมันต้องเสื่อมแน่นอน

แต่เวลาครูบาอาจารย์ท่านฝึกหัดๆ จนมันมั่นคง จิตเอกัคคตารมณ์ จิตตั้งมั่น
 พอจิตตั้งมั่น ท่านฝึกหัดใช้ปัญญา ใช้ปัญญาขึ้นไปเป็นวิปัสสนา วิปัสสนาเพื่อรู้แจ้งใน
 กิเลสต้นหาความทะยานอยาก ให้รู้เท่าทันกิเลส ให้ฆ่ากิเลส ให้ทำลายกิเลส ถ้ามัน
 ทำลายแล้วเป็นอกุปปธรรม พอเป็นอกุปปธรรมมันจะไม่เสื่อม

มันมีไม่เสื่อม แต่ไม่เสื่อมมันเป็นวิบาก เป็นผลที่มันจะเกิดจากการภาวนาสิ้นสุดแล้ว
 มันถึงจะไม่เสื่อม เวลาก้าวเดินๆ มันเสื่อมทั้งนั้น ทีนี้พอมันเสื่อม ครูบาอาจารย์ที่ท่านเป็นห่วง
 เป็นโยกก็เป็นห่วงเป็นใยตอนที่มันเจริญแล้วเสื่อมนี้แหละ ทำให้เป็นก็เกือบเป็นเกือบตาย พอเป็น
 ขึ้นมาแล้วปล่อยยให้มันเสื่อมต่อหน้าต่อตา พอเสื่อมไปเขาถึงทุกข์ยากใจ

ฉะนั้น กรณีนี้ถ้ามีครูบาอาจารย์นะ ครูบาอาจารย์ท่านจะคอยดูแลรักษา ถ้าครูบาอาจารย์คอยเตือน แล้วถ้าเตือนแล้วเขาไม่ฟัง มันก็กรรมของสัตว์ ถ้าใครไม่ฟัง ใครไม่เชื่อ มันก็ต้องให้ไปทุกข์ไปยากก่อน ต้องให้ไปเสื่อก่อน ต้องให้ไปทรมนทรมายจนตาย แล้วก็วิ่งไปหาครูบาอาจารย์ ถ้ามันยังไม่ทรมนทรมาย มันยังว่ามันเก่งอยู่ ต้องให้มันไปทรมนทรมาย พอมันเสื่อกหมดแล้วมันจะเป็นอย่างนั้น นี่โดยข้อเท็จจริง ครูบาอาจารย์ท่านทำมาแล้วท่านจะรู้

ฉะนั้น บอกว่า “ทีนี้ในปัจจุบันนี้ บอกปัจจุบันนี้ผมกลับมาที่พุทโธ” เข็ดใจ “ผมกลับมาพุทโธ เห็นชัดว่าใจมันไม่หวั่นไหวขึ้น” **อย่าทิ้งผู้รู้ อย่าทิ้งพุทโธ** แล้วอย่างที่ว่าถ้าเราไม่รู้เท่าทันกิเลส เวลาพุทโธเบาๆ แล้วมันจะพยายามกลมกลืนให้พุทโธหายไป การถ้าหายไปมันไม่ถึงที่สุด เหมือนคนทำงานยังไม่เสร็จ ถ้าคนทำงานไม่เสร็จ สิ่งที่ยังปลายยังไม่เสร็จ งาน ดุสิต การก่อสร้างต่างๆ อย่าง เห็นไหม ไม้ตอกแต่งภายใน ไม้ตอกแต่งที่มันจะสำเร็จ ไม้ตอกแต่งนั้นเป็นที่เราอยู่แล้วสุขสบายนะ โครงสร้างก็คือโครงสร้าง

นี่ก็เหมือนกัน พุทโธๆ ขึ้นมามันมีโครงสร้างขึ้นมา แต่มันยังไม่จบนะ ถ้าไม่จบ พุทโธชัดๆ ไป เวลาถ้ามันตกแต่งเสร็จแล้ว ทุกอย่างเสร็จแล้วนะ โอ้โฮ! มันจะมหัศจรรย์มาก พุทโธๆ จนมันพุทโธไม่ได้ โดยข้อเท็จจริง โดยสัจจะ โดยสัจจะเวลาพุทโธละเอียดจนพุทโธไม่ได้ มันพุทโธไม่ได้เพราะอะไรละ พุทโธไม่ได้เพราะมันเป็นหนึ่งใจ พุทโธไม่ได้เพราะมันไม่พาดพิงอารมณ์ใจ

แต่ถ้ามันยังพาดพิงอารมณ์ใจได้ แต่เราไปตัดรอนมันเสียก่อน พุทโธๆ แล้วแก๊งลิ้ม “มันหายไป มันละเอียด” ไม่รู้เท่าทันกิเลส กิเลสมันก็หลอก “มันละเอียด ละเอียดจนนี้ไม่ได้เลย” นี่ก็ไม่ได้ เอ็งคิดได้อย่างไรละ นี่ก็ไม่ได้ เอ็งคิดได้หรือ เอ็งคิดได้ เอ็งรู้ได้ มันนี้ก็ได้ทั้งนั้น แต่เอ็งไม่นึกเพราะอะไร เพราะไม่รู้เท่าทัน ไม่รู้เท่าทันกิเลส มันก็เลยเข้าไม่ถึงความละเอียดลึกซึ้งอันนั้นไง

ถ้ามันมีสติปัญญา พุทโธไปเรื่อยๆ พุทโธไป ห้ามทิ้งพุทโธเด็ดขาด มันจะระลึกได้หรือไม่ได้ เราพุทโธไว้ก่อน พุทโธไว้ก่อน พุทโธไว้ก่อน พุทโธจนมันพุทโธไม่ได้เลย แล้วมันจะ

มหัศจรรย์! ไอ้โฮ! มันไม่ได้แบบนี้เอง ไม่ได้แบบแจ่มแจ็ง ไม่ได้แบบไอ้โฮ! มันสว่างโพล่ง ไม่ได้แบบรู้ชัดเจนนะ สักแต่ว่ารู้ละเอียดลึกซึ้งๆ คนเป็นถึงจะรู้ คนไม่เป็นนะ พอมาพูด ชักทีเดียวมันงงนะ เวลาเราครึ่งๆ กลางๆ ไซ้ใหม่ จะมาอวดรู้ ไปหาอาจารย์ “อาจารย์ แล้วมันเป็นอย่างไรล่ะ” ไอ้โฮ! ไม่ใหญ่เลย ไม่ใช่! เพราะอาจารย์ท่านรู้อยู่แล้ว

นี่ก็เหมือนกัน ถ้ามันไม่ใช่ ไม่ใช่อย่างไร นี่พูดถึงว่าถ้ารู้เท่าทันกิเลสนะ มันจะได้ผลอย่างนี้ ถ้าได้ผลอย่างนี้ ไม่พันหกรอก ปัญญาอบรมสมาธิหรือพุทธานุสติ กรรมฐาน ๔๐ ห้อง พันจากนี้ไปไม่ได้ ถ้ามันพันจากนี้ไปนะ มันก็เหมือนทุกอย่างได้ฟรีมาสิ ลอยมาจากสวรรค์หรือมรรคผลนิพพานมันลอยมาจากพระ-ไตรปิฎกไซ้ใหม่ ออกมาพระไตรปิฎกวิ่งเข้าหัวใจเราเลยไซ้ใหม่ มันไม่มีอยู่จริง มันต้องมีการขวนขวาย มันต้องมีการกระทำทั้งนั้น

ดวงใจไหนไม่มีเหตุ ดวงใจนั้นไม่มีผล ดวงใจไหนไม่มีมรรค ดวงใจนั้นไม่มีผล ไม่มี! ถ้ามันมีขึ้นมามันต้องมีอย่างนี้ มีด้วยการกระทำของเรา ถ้าทำของเราเป็นจริงขึ้นมามันก็เป็นจริงขึ้นมา กลับมาที่พุทโธ ถ้าพุทโธแล้วใช้ปัญญาอบรมสมาธิ แล้วฝึกหัด ถ้าจิตสงบแล้วจิตเห็นอาการของจิต เห็นความคิด เห็นรูป เห็นแสง เห็นต่างๆ อาการทั้งนั้น ถ้าจับได้พิจารณา นั่นนะจะเข้าสู่วิปัสสนา ถ้าวิปัสสนาไปมันจะเป็นผลกับการปฏิบัติ นี่พูดถึงถ้าการปฏิบัตินะ

“๒. การที่ผมไปทักหรือไปทักปมคนอื่นแล้วเขาบรรเทาทุกข์ได้ แต่เหมือนเวียนไปในโลก อยู่ในกระทะขนมครก”

นี่เขาพูดไป อันนี้ควรจะวางอย่างไร ประสาเรานะ มันเป็นกรรมของสัตว์นะ คำว่า “กรรมของสัตว์” เราเกิดร่วมโลกเดียวกัน ต่างคนต่างมีเวรกรรมมาทั้งนั้น แล้วถ้าต่างคนต่างมีเวรมีกรรมมาทั้งนั้น อย่างที่ครูบาอาจารย์ของเรา แล้วสมัยเราอยู่กับครูบาอาจารย์นะ ถ้าสิ่งใดที่มันแก้ไขได้ ท่านอยากจะทำแก้ไขทั้งนั้น แต่บางที่มันแก้ไขไม่ได้ แก้ไขไม่ได้เยอะมาก

เราอยู่กับหลวงตา เห็นเขาหามกันมาเลยนะ เป็นตาปะขาวอายุ ๗๐ - ๘๐ เพราะทางอีสานเขาจะมีแบบว่าเป็นพวกหมอยา พวกนักปฏิบัติโดยเป็นฆราวาส เขาสำคัญตนว่าเป็นพระ

อรหันต์กันไง สุดท้ายแล้วมันหลุด หลุดหมายความว่าขาดสติ นั่งบ่นเพื่อไป คุยกับเทพเจ้าไปตลอด รู้แจ้งโลก เขาห้ามกันมาหาท่าน ห้ามกันมานะ มาที่บนศาลา ศาลาเมื่อก่อนศาลาหลังเก่า มาถึงมาวางบนกลางศาลาเลย เราก็นั่งดูอยู่ว่าหลวงตาท่านจะแก้อย่างไร ท่านนั่งเฉย ท่านไม่พูดอะไรสักคำ สุดท้ายแล้วบอกให้เอากลับไป แล้วเอากลับ มันจะไปแก้มันแก้มไม่ได้ มันหลงจนขนาดนั้นแล้ว

นี่พูดถึง เราอยู่กับครูบาอาจารย์มานะ ดูเวลาคนภาวนามาหลงผิดท่านจะแก้อย่างไรบ้าง เราอยู่ในวัด คนหลงผิด คนเข้าไปหาท่านหายท้องมาทั้งนั้น แต่เวลาถ้ามันหลงผิดเพราะมันไปกระแสโลก มันไปตามนั้น เป็นตาปะขาว อายุ ๗๐ - ๘๐ นะ ห้ามกันมา เราเจอ ๒ - ๓ คน ตอนที่เรานั่งอยู่นั้น ท่านไม่มองแล้วไม่พูดเลย ญาติโยมก็ห้ามกันมาแล้วก็วางไว้วันนั้น ท่านก็นั่งอยู่พักหนึ่ง ให้อพวกญาติโยมก็มาคุยกัน พอท่านเสร็จแล้วท่านบอกเอากลับไปเถอะ แล้วก็ต้องเอากลับไป

นี่พูดถึง เห็นไหม พูดถึงว่า หลวงตาท่านเป็นพระอะไร แล้วญาติโยมที่เขาห้ามมาจนเหมือนมันหลุดแล้ว ก็คนบ้าดี ๆ ว่าอย่างนั้นเถอะ เขามาวางไว้กลางศาลาเลย แล้วท่านก็บอกให้เอากลับไป นี่พระอรหันต์นะ แล้วผู้ถามเป็นใคร แล้วรู้เขาไปหมด แก่เขาไปหมด ตัวเองแก้ตัวเองได้หรือยัง ตัวเองแก้ตัวเองไม่ได้ใช่ไหม หน้าทีของเราก่อนแก้ไขตัวเราก่อน ให้อย่างนั้นเราแก้ไขไม่ได้หรอก แหม! เทียบไปรู้เขา ประสาเรา วัดเราใครเข้ามา ถ้าพูดกันไม่รู้เรื่องเราไล่กลับหมดละ เวลาจะไล่กลับเราบอก เฮ้ย! กูไม่อยากสี่ชอนนะ คนกับควายคุยกันไม่รู้เรื่องหรอก ควายต้องกลับไปกินหญ้า ไร่ของเราจะกลับกุฎิ

อ้าว! อยู่ดี ๆ จับคนกับควายไปคุยกัน แต่ในสายตาของโลก พระกับโยมเหมือนคนกับคน แต่ในความรู้สึกเรา จิตใจเขามีตบอดเหมือนควาย เหมือนวัวเหมือนควายนะ ถ้าได้หญ้ามันชอบ พูดธรรมะให้มันฟังมันจะฟังไหม มันกระดิกหูหรือ มันไม่รับรู้หรอก เราไม่สนใจเลยนะ ถ้าคุยกันรู้เรื่อง เราคุย ถ้าพูดถึงมาเป็นประโยชน์เราเอา แต่ถ้าไม่เป็นประโยชน์นะ พูดตรงๆ อย่างนี้ เฮ้ย! กูชี้เกี้ยวสี่ชอนวะ มึงนะควาย กลับไปเสีย เพราะไร้ประโยชน์ นี่พูดถึงมุมมองของเรา

เขาถามข้อที่ ๒ ใจ “เที่ยวไปทักคนหนุ่มทักคนนี้ แล้วอันนี้ควรจะทำอย่างไร”

นี่คำถาม ปฏิบัติอย่างไรก็อย่างที่เรารู้ว่า ถ้า เห็นใหม่ คนตื่นตัวเขาต้องการคนช่วยเหลือ เราก็ช่วยเหลือเขาเท่าที่เราจะช่วยเหลือเขาได้ ช่วยเหลือเขาแล้ว เขาจะเอาไม่เอานั่นอีกเรื่องหนึ่งเลย ฉะนั้น ไม่อย่างนั้น ดูสิ พรหมวิหาร ๔ อุเบกขา เราช่วยเขาเต็มที่แล้ว บอกเขาเต็มที่แล้ว เขาจะทำก็เรื่องของเขา ถ้าเขาไม่ทำก็เรื่องของเขา เรื่องของเขา เพราะอะไร เพราะหัวใจคนแก้อย่างไร ดูสิ คนเจ็บไข้ได้ป่วย เวลาคนบ้าไปโรงพยาบาลเขาใช้ยาน็อกเลย คุณได้หมดสารเคมีมันคุณได้หมด ร่างกาย วัตถุนี้ แต่คุณหัวใจไม่ได้หรอก ถ้าหัวใจขึ้นมา เห็นใหม่ เขาทำอย่างไร ก็ต้องชูดึง ถ้าเขาชูดึงอีกเรื่องหนึ่ง เวลาเขารักษาคนบ้า

นี่ก็เหมือนกัน หัวใจมันไม่ฟังหรอก ไม่ฟังก็เรื่องของมัน ถ้าเรื่องของมันก็กรรมของสัตว์ทำไมเราต้องไปแบกรับภาระ เราต้องไปเอาขึ้นมาไว้บนร่างกาย แล้วปล่อยให้มันไหลย่อยมาที่ร่างกายเราหรือ เหมือนคนโง่โง่ เวลาเขาไป เขาไปเจอซี แบกขึ้นมาก่อนเป็นปุ๋ย เวลาไปเจอเหล็ก คนหนึ่งเขาทิ้งซีไปเอาเหล็ก ใช้นั้นยังแบกซีต่อไป สุดท้ายแล้วไอ้ซีไปเจอเหล็กมันทิ้งเหล็กไปเอาเงิน จากแบกเงินไปเจอทอง ทิ้งเงินไปเอาทอง กลับบ้านมาเอาทองไปให้ครอบครัวเขา อีกคนหนึ่งนะ แบกซีไปตลอดทางเลย เพราะแบกมาไกลแล้ว แล้วพอเดินไปๆ ฝนมันตกไป พอฝนตก น้ำย่อยมา โอ้โฮ! ไหลลงร่างกายนี้หมดเลย กลับไปถึงบ้านเอาซีไปฝากภรรยา ภรรยาได้ออกจากบ้าน นี่เป็นบุคลาธิษฐานถึงทิวฐิมานะของคน

ทิวฐิมานะของคน คนที่แบกซีมาๆ เขาไปเจอเหล็ก เขาก็ทิ้งซีเอาเหล็ก พอแบกเหล็กไปเขาไปเจอเงิน เขาทิ้งเหล็กเอาเงิน พอเขาแบกเงินๆ ไป ไปเจอทองก็ทิ้งเงินไปเอาทอง กลับบ้านไปเขามีทองคำไปฝากภรรยาเขา ทิวฐิมานะของคน แล้วเรารู้ได้อย่างไร พูดถึงเราจะไปแก้ไขเขาอย่างไร แก้ไขเขาอย่างไร ถ้ามันแก้ไขเขา ถ้ามันแก้ไขเขาได้ เหมือนคนแรกที่แบกซีมา แล้วเขาแบกเหล็ก แบกเงิน แบกทองกลับบ้าน นี่ก็เหมือนกัน ทิวฐิมานะของคนถ้ามีเหตุมีผล เขาก็ทิ้งของเขา เขาแก้ไขของเขา ถ้ามันแก้ไขได้อันนั้นก็ประโยชน์ถ้าแก้ไขได้ แล้วใครแก้ไขได้ละ ทิวฐิมานะของคน

กิเลสของคนน่ากลัวมาก กิเลสในใจของเขาหน้าไหว้หลังหลอก ต่อหน้าก็ทำศรัทธา ต่อหน้าก็ทำเชื่อถือ หลอกให้เราไปสอนเขา เสียเวลาทั้งเราทั้งเขา เขาซุกหลุมพรางให้ไปอCHASE ขอละแจะกับเขาอีกด้วย เราไม่สนเลย เรื่องนี้ไม่สนนะ อCHASE ขอละแจะหรือ ไปซะ ไปไกลๆ ไร้สาระ มารยาสาไถย แต่ที่ทำอยู่นี้ทำอยู่นี้เพื่อสัตว์โลก ไร้สาระมากนะ อCHASE ขอละแจะมันเป็นกิริยาที่แสดงออก มันรู้อยู่แล้ว พวกมันไปตายหมด ไม่มีใครเหลือหรอก

แต่คนต่างหลีกเร้น ต่างคนต่างแสวงหาข้อเท็จจริงของตน นั้นละเป็นทางหลุดพ้น ทางของคนทางที่จะเอาตัวรอดได้ เขาอยู่ในธรรมวินัยนั้น เขาอยู่ในที่สงัดสงบของเขา เขาดูแลรักษาใจของเขา นั้นแหละนักปราชญ์ นั้นแหละผู้ที่จะเอาตัวรอดได้ ใ้อที่อCHASE ขอละแจะ นั้นแหละตายกันไม่มีเหลือ ไม่มีเหลือหรอก เพราะอะไร เพราะมันยืนยันทัดๆ อยู่แล้ว ของมันชัดๆ อยู่แล้ว พูดถึงคำถามนี้ ฉะนั้น ว่าควรทำอย่างไร อธิบายไว้แล้วให้ไปพิจารณาเอาเอง

ฉะนั้น “ข้อที่ ๓ แนวทางปฏิบัติเดิม ส่งมาให้อาจารย์พิจารณาครับ เฉพาะข้อในซีดีของเขา ผมยังรู้สึกแปลกๆ ข้อมูลเอกสารที่แนบมาด้วย”

แนบมาด้วยเขาบอกว่าเขาเจอครูบาอาจารย์ที่ดี ไปปฏิบัติแล้ว แล้วเขียนมาครั้งแรกเขียนมา เราก็ไม่พูดถึง เพราะคิดว่ามันเป็นความเห็น ฉะนั้น เพียงแต่เราพูดเรื่องวินัย เรื่องวินัยว่าวินัยมันควรทำอย่างไร แล้วเขาก็เลยเอาข้อมูลมาให้ดู เดี่ยวจะให้เจ้าหน้าที่ลองเอามาดู แต่เอามาดูก็ไร้สาระนะ เพราะเราไม่ต้องการศึกษา เราไม่ต้องการข้อมูลใดๆ ทั้งสิ้น เราลูกศิษย์กรรมฐาน ลูกศิษย์กรรมฐาน เพราะว่าเวลาเราพูด เวลาเราประพฤติปฏิบัติเรื่องหนึ่งนะ

แล้วเวลาหลวงตาท่านพูดถึงประสบการณ์ของท่าน แล้วประสบการณ์ของเรา เราก็มีประสบการณ์ของเรา แต่เวลาประสบการณ์ของหลวงตาที่ท่านบอกว่า “เวลาหลวงปู่มันท่านจะนิพพาน ตอนนั้นหลวงตาติดสมาธิ ๕ ปี หลวงปู่มันตั้งหลวงตาออกจากการติดสมาธิมา ๕ ปี ท่านก็ทำความสงบของใจให้ลึกซึ้ง มันก็เป็นมหาสติ มหาปัญญา เข้าไปจับอสุภะได้ แล้วท่านบอกว่าใช้ปัญญาๆ นั้นการใช้ปัญญาของท่าน ขณะใช้ปัญญาของท่านมหาศาลเลย พอใช้

ปัญญาของท่านมหาศาล มันใช้ปัญญาไปมาก สมาธิมันเบาลง มันไม่มีกำลังพอ ก็ขึ้นไปหา หลวงปู่มันไง”

“บอกมาให้ใช้ปัญญาๆ ตอนนี่ก็ใช้ปัญญาเต็มที่แล้ว ใช้ปัญญาจนไม่ได้หลับไม่ได้นอนเลย”

“นั่นแหละไอ้บ้าสังขารๆ”

“ถ้าไม่ใช้ปัญญาก็แก้กิเลสไม่ได้ไง เพราะมันติดสมาธิ สมาธิไม่มีประโยชน์อะไรไง”

“นั่นแหละไอ้บ้าสังขาร”

ท่านต้องกลับไปพุทโธใหม่ พุทโธใหม่ แล้วพอหลวงปู่มันท่านใกล้จะจนเจียนชีวิตแล้ว หลวงตาท่านก็กำลังภาวนาเต็มที่ ท่านก็ไปกราบหลวงปู่มันตลอด หลวงปู่มันเวลาท่านนอนอยู่ ไปกราบที่เท้า หลวงปู่มันจะขึ้นมาสั่งสอนแล้วให้ท่านปฏิบัติเต็มที่ แล้วหลวงปู่มันท่านก็จนเจียนเต็มที่ พอจนเจียนเต็มที่ ครูบา-อาจารย์เราคิดถึงน้ำใจของหลวงปู่มัน ที่ท่านจนเจียนคือ ท่านจะสิ้นชีวิตอยู่เร็วๆ นี้ แล้วหลวงตามหาบัวท่านก็พยายามชวนชวายนชวายเป็นเต็มที่ของท่าน มันละล้าละลังทั้งสองฝ่ายนะ ฉะนั้น หลวงปู่มันถึงได้สั่งไง เวลาท่านไปกราบท่านก็เห็นนะ ท่านเลยสั่งหลวงตาไว้ไง

“อย่าทิ้งผู้รู้ อย่าทิ้งพุทโธนะ ถ้าไม่ทิ้งผู้รู้ ไม่ทิ้งพุทโธจะไม่เสีย”

เพราะติดสมาธิ ๕ ปี ท่านแก้ไขมาตลอดไง แล้วคนกำลังชวนชวายน กำลังเต็มที่ อยู่ แล้วอาจารย์จะต้องนิพพานไป ท่านห่วงขนาดไหน เราคิดถึงหัวอกพ่อแม่กับลูกศิษย์ คิดถึงหัวอกของครูบาอาจารย์กับลูกศิษย์สิ แล้วอาจารย์จะต้องนิพพานไป อาจารย์ใกล้จะเสียชีวิตเต็มที่ ไอ้ลูกศิษย์กำลังชวนชวายนเต็มที่ๆ แต่คำสั่งคำเสียอย่างนี้มันถึงฝังใจเรามากไง “อย่าทิ้งผู้รู้ อย่าทิ้งพุทโธ” เป็นคำสั่งเสียของหลวงปู่มัน

“อย่าทิ้งผู้รู้ อย่าทิ้งพุทโธ” เราเอาคำนี้มาอ้างเพราะอะไร เพราะมันกินใจเรามาก มันกินใจเราเพราะหลวงปู่มันท่านใกล้จะเสียชีวิต ใกล้จะเสียชีวิต ท่านเป็นพระอรหันต์นะ ท่านไม่วิกฤติในหัวใจเลย ท่านเสียชีวิตด้วยความสุขของท่าน วิมุตติสุข แต่

ด้วยความหวังหา ด้วยความเป็นห่วง เป็นห่วงลูกศิษย์ “อย่าทิ้งผู้รู้ อย่าทิ้งพุทธโธนะ” เรา
คิดถึงน้ำใจใจ เราคิดถึงน้ำใจ

เราคิดถึงโลก โลกที่เขาเป็นกรรมฐานจรวดดาวเทียม เรื่องของเขาไร้สาระ เราไม่
ต้องการรับรู้เรื่องใดๆ ทั้งสิ้น ไม่ต้องการรับรู้ใดๆ ทั้งสิ้น แต่! แต่เวลาคนที่เขาไปศึกษาเขามี
ความสงสัย เขาถามมา เขาถึงขอบคุณมา เห็นไหม “ขอบพระคุณหลวงพ่อในการตอบคำถาม
ครั้งที่ผ่านมาระเรื่องพระวินัย” เรื่องพระวินัย เราพูดเรื่องพระวินัย พระวินัยคือวินัยขององค์สมเด็จพระ
สัมมาสัมพุทธเจ้า ธรรมและวินัยเป็นศาสดาของเรา เราพูดถึงพระวินัย เราพูดถึงองค์
สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เราพูดถึงศาสดาของเรา เราไม่ยุ่งกับใครทั้งสิ้น ไม่ยุ่ง แต่เมื่อ
ก่อนที่เราจะยุ่งอยู่นั้นเพราะมันเป็นเรื่องกรรมฐาน เรื่องของครูบาอาจารย์ของเรา เห็นไหม

ฉะนั้น สิ่งที่เขาให้ข้อมูลมา เดียวถ้ามันเป็นประโยชน์ก็จะให้เขาไปดู ถ้าไม่เป็น
ประโยชน์ เราไม่ต้องศึกษา เราไม่รู้จะศึกษาไปทำไม เพราะศึกษาเรื่องนี้แล้วนะ เรื่องที่จะให้เรา
ศึกษาอีกเยอะแยะเลย ถ้าศึกษาเรื่องนี้นะ เรื่องที่จะให้เราศึกษาอีกมหาศาล แล้วไปศึกษามัน
ทำไม เสียงนกเสียงกา ไร้สาระ เสียงนกเสียงกา

แต่เวลาหลวงปู่มั่นท่านพูดสิ “อย่าทิ้งผู้รู้ อย่าทิ้งพุทธโธ” เสียงของนักปราชญ์
เสียงของครูบาอาจารย์ที่ท่านมีคุณธรรมมีคุณค่ามาก เอวัง